

Kommunernas skattskyldighet i korthet

Mervärdesskatt

Kommunerna och samkommunerna är skyldiga att betala moms på sin affärsverksamhet på samma sätt som andra sammanslutningar som bedriver affärsverksamhet (MomsL 1 §, MomsL 6 §). Kommunerna är däremot inte skyldiga att betala moms på sin myndighetsverksamhet. Största delen av kommunernas verksamhet består ändå av socialvård och hälso- och sjukvård och lagstadgad utbildning, som genom lag har beviljats särskild momsfrihet.

Kommuner och samkommuner får dra av den moms som ingår i inköpspriset på varor och tjänster som skaffas för affärsverksamhet (MomsL 102 §). Kommuner och samkommuner har dessutom rätt att få återbäring av skatt som ingår i en anskaffning inom myndighetsverksamheten och den momsfria verksamheten, så att det inte är förmånligare att producera alla tjänster själv (MomsL 130 §). Kommunernas rätt till återbäring har ändå beaktats i övriga penningflöden mellan staten och kommunerna eftersom den moms som söks i form av återbäring är avsedd att bli kvar som kostnad för kommunerna.

Av neutralitetsskäl har kommunerna och samkommunerna dessutom rätt till en kalkylerad återbäring på 5 procent för skattefri socialvård och hälso- och sjukvård (MomsL 130 a §).

Inkomstbeskattning

Vid inkomstbeskattning betraktas kommuner och samkommuner som sammanslutningar som är delvis befriade från skatt (ISL 21 §). En kommun är skyldig att betala inkomstskatt endast för inkomster från näringsverksamhet som kommunen bedriver i en annan kommun och inkomster från fastigheter i en annan kommun som används för andra än allmännyttiga ändamål. Samkommuner har inget eget område, så de är inkomstskattskyldiga för all näringsinkomst och för inkomster av fastigheter som inte används för allmännyttigt ändamål.

På kommuner och samkommuner tillämpas en sänkt skattesats som för närvarande är 8,99 % (ISL 124 §). Enligt de allmänna bestämmelserna är de kommunala aktiebolagen skattskyldiga och på dem tillämpas en allmän skattesats på 26 procent. Kommunens affärsverk är en del av kommunen, så deras inkomstskattskyldighet bedöms enligt de bestämmelser som gäller kommunerna.

Överlåtelsebeskattning

Kommunerna och samkommunerna är inte skyldiga att betala överlåtelseskatt på köp av fastigheter (10 § i lagen om överlåtelseskatt). För förvärv av värdepapper ska kommuner däremot i regel betala överlåtelseskatt på samma sätt som andra skattskyldiga.

Kommunerna är ändå befriade från överlåtelseskatt (26 § i lagen om överlåtelseskatt) när de

1) förvärvar aktier i ett bostads- eller fastighetsaktiebolag genom att utöva sin inlösningsrätt enligt lagen om kommunens inlösningsrätt enligt bolagsordning och om maximipriset på aktierna,

2) genom att utöva sin inlösningsrätt enligt aravabegränsningslagen förvärvar aktier i bostadsaktiebolag som erhållit bostadslån, eller

3) förvärvar aktier som berättigar till besittning av en bostadslägenhet i ett bostadsaktiebolagshus och för anskaffning av aktierna har beviljats bostadslån enligt lagen om bostadsproduktion eller aravalagen.

Aktiebolag som hör till en kommunkoncern har också temporärt (fram till utgången av år 2012) befriats från överlåtelseskatt vid vissa

- 1) ägararrangemang i fråga om kommunala hyresbostäder (43 a § i lagen om överlåtelseskatt)
- 2) strukturarrangemang för kommuner (43 b § i lagen om överlåtelseskatt)
- 3) strukturarrangemang inom utbildningen (43 c § i lagen om överlåtelseskatt)

Tilläggsuppgifter:

Benjamin Strandberg

Sakkunnig

tel. 050 594 0603

benjamin.strandberg@kommunforbundet.fi